

Aan:

Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Refnr: 250713/GS2025

Harlingen, 13 juli 2025

Betreft: Handhaving milieuvergunning REC Harlingen

Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

Met grote zorg hebben wij kennisgenomen van de onthullingen die recent zijn gepubliceerd in dagblad *Trouw* (7 juli 2025) over de bedrijfsvoering van de Reststoffen Energie Centrale (REC) in Harlingen, eigendom van Omrin.

Het betreft de glasheldere niet mis te verstane erkenning tegenover onderzoeksjournalist Hans Nauta van *Trouw* dat de uitstoot van rookgassen uit de schoorsteen van de REC in werkelijkheid veel hoger is dan het altijd aan U als het wettelijk verantwoordelijke gezag en ook aan de bewoners van Harlingen en omgeving is voorgehouden. Het rookgasdebiet in komt in 2023 uit op maar liefst gemiddeld **247.810 Nm³/uur**, fors boven zowel de oorspronkelijk vergunde waarde van **177.000 Nm³/uur** als de latere verruimde norm van **211.500 Nm³/uur**.

Deze nieuwe feiten komen boven op de bevindingen die reeds in 2016 zijn geconstateerd door de FUMO (zie bijgevoegde brief van 27 juli 2016, kenmerk 2016-FUMO-0017406), waarin werd vastgesteld dat de REC circa 30% meer rookgassen uitstootte dan toegestaan. Destijds is geconstateerd dat Omrin opereerde in strijd met de milieuvergunning. Inmiddels blijkt dat de uitstoot nóg hoger ligt dan voorheen gedacht, en zelfs aanzienlijk hoger.

De nu onthulde openbaringen van Omrin hebben ons geschokt. De gevolgen van deze forse en langdurige overschrijding geven blijk van een gebrek aan interesse en minachting van de gezondheid van inwoners van Harlingen en omstreken, en tasten ook het vertrouwen in overheid en toezicht ernstig aan. Zoals ook door de Onderzoeksraad voor Veiligheid eerder werd geconstateerd, worden burgers in dit soort situaties onvoldoende beschermd.

Wij wijzen erop dat de bewijzen van de nu boven tafel gekomen misstanden onomstotelijk zijn, want Omrin heeft blijkens de informatie op haar website de daarop vorig jaar gepubliceerde duizenden halfuurgemiddeldes over 2023 inmiddels herzien. Wat daarbij de onthullingen van *Trouw* nóg ernstiger maakt is dat Omrin einde vorig jaar zelfs ook in het kader een rechtszaak over nota bene de hoogte van het uitgestoten debiet rookgassen niet alleen U als het wettelijk gezag maar óók de rechtbank niets heeft gemeld over de absoluut foute beeldvorming op haar website. En sterker nog: Omrin betrok via haar advocaat op 8 november 2024 zwart op wit in een brief aan de rechtbank het standpunt dat het actuele debiet zelfs onder de 200.000 Nm³/uur zou liggen en wel op “191.730 Nm³/uur” en ‘ - zo vervolgde de brief – ‘*dus lager dan het rookgasdebiet dat volgens de vergunning is toegelaten.*’

Wij kunnen ons niet voorstellen dat u niet onze opvatting deelt dat het volstrekt onaanvaardbaar is dat een bedrijf op een zo vergaande misleidende wijze een bestuursorgaan als Uw College van informatie voorziet over haar bedrijfsvoering.

Wij wijzen u met klem op uw wettelijke **handhavingsplicht** zoals vermeld in de voormelde brief van de FUMO van 27 juli 2016. Een plicht die meebrengt dat u ambtshalve behoort over te gaan tot handhaving. Gelet op de aanzienlijke afwijking van de toegestane waarden en de eerdere niet mis te verstane waarschuwing die Omrin al in 2016 zwart op wit namens u van de FUMO gekregen had, gaan wij er vanuit dat uw betreffende gedeputeerde onverwijld over gaat tot **onmiddellijke handhaving** van de huidige milieuvergunning.

Graag krijgen wij hiervan een bevestiging en dat het dus niet nodig is dat formeel wij om handhaving verzoeken.

Wij vragen u daarbij ook de volgende vraag alvast onder ogen te zien: **Zou u in 2023 een vergunning voor debietverhoging hebben afgegeven, als de nu bekende informatie (het uurgemiddelde debiet is 247.810 Nm³/uur) toen reeds beschikbaar was geweest?**

Wij vertrouwen erop dat u, in het belang van de volksgezondheid, de leefomgeving van Harlingen en het vertrouwen in het bestuur, gepaste maatregelen zult treffen. Dat betekent in onze ogen: **direct ingrijpen** middels een bevel tot onverwijldde aanpassing van de bedrijfsvoering gekoppeld aan het verbeuren van dwangsommen bij overtreding, en waar nodig het stilleggen van de installatie.

Wij danken u bij voorbaat voor uw zorgvuldige overweging en zien uw spoedige reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van SAN

i/o

Bijlagen:

- Trouw publicatie 7 juli 2025
- FUMO brief 27 juli 2016, kenmerk 2016-FUMO-0017406
- Screenshot Omrin jaarcijfers 2023 uurgemiddelde debiet ttv zitting rechtbank : 211.061 Nm³
- Screenshot Omrin jaarcijfers 2023 uurgemiddelde debiet na zitting rechtbank : 247.810 Nm³
- Screenshot ijklijn REC omrekening debiet public ttv zitting rechtbank: omrekencoeff. 0,91 /
- Screenshot ijklijn REC omrekening debiet public ná zitting rechtbank: omrekencoeff 1,15

247.810 kubieke meter per uur is
de jaargemiddelde
uitstoot van de centrale

Zie ook trouw.nl/duurzaamheid-economie

Afvalcentrale Harlingen stoot veel meer rookgassen uit dan toegestaan

Vervuiling | De afvaloven van Harlingen stoot meer rookgassen uit dan eerder is gemeld. En ook meer dan de al verruimde vergunning toestaat. Omwonenden vrezen extra schade voor gezondheid en milieu.

Hans Nauta
redactie duurzaamheid&economie

Via de schoorsteen van de afvalcentrale van Harlingen, aan de rand van de Waddenzee, komen veel meer rookgassen vrij dan de vergunning toestaat. Gemiddeld gaat het om tienduizenden kubieke meters per uur. Dat blijkt uit een nieuwe versie van de metingen over 2023 die eigenaar Omrin, zonder verdere aankondiging, online heeft gezet.

Het gaat om het debiet van de afvalverbrander. Bij rivieren staat deze term voor de hoeveelheid water die per tijdseenheid voorbijstroomt. Bij afvalcentrales betekent een hoger rookgasdebiet dat er meer verontreinigende stoffen in de lucht komen.

De hogere uitstoot is ontdekt door de Stichting Afvaloven Nee. Deze burgerorganisatie pluist alle metingen van de Reststoffen Energie Centrale (REC) in Harlingen na. Eerder rapporteerde Omrin over 2023 een jaargemiddelde uitstoot van ruim 211.000 kubieke meter per uur. Nu blijkt dat veel meer te zijn: 247.810 kuub per uur.

Omrin bevestigt het nieuwe cijfer. De aanpassing was nodig omdat het bureau dat de meetinstrumenten controleert en kalibreert fouten heeft gemaakt, zegt het bedrijf. Ook die fouten waren overigens ontdekt door Afvaloven Nee.

“Het staat nu zwart-op-wit dat de afvaloven meer vervuiling veroorzaakt dan is toegestaan”, zegt Henri Sarolea, advocaat van Afvaloven Nee. De organisatie zegt de gezondheid van de inwoners van Harlingen te willen beschermen tegen de schadelijke uitstoot van de afvaloven.

Al tien jaar is er veel te doen over de uitstoot van de centrale in de industriehaven van de Friese stad. In 2016 kreeg Omrin een brief van omgevingsdienst Fumo, omdat de uitstoot 30 procent hoger lag dan toegestaan. Omrin handelde zo in strijd met de omgevingsvergunning en moest snel minder gaan uitstoten of een aanpassing van de vergunning aanvragen, zei Fumo.

Die aanvraag kwam er in 2017. Omrin erkende dat er te veel rookgas-

De afvalcentrale van Harlingen. Al tien jaar is er veel te doen over de uitstoot van de centrale. FOTO OLAF KRAAK

sen vrijkwamen. Maar de aanvraag ging van tafel en vervolgens gebeurde er niets. De adjunct-directeur van de omgevingsdienst kreeg vlak na het schrijven van de strenge brief een andere functie als afdelingshoofd.

Pas in 2023 is de vergunning aangepast. De provincie Friesland heeft het toegestane debiet verhoogd van gemiddeld 177.000 kubieke meter per uur naar 211.500 kuub per uur. Nu blijkt er dus nog veel meer door de schoorsteen te gaan.

Meer stikstof

“Als de uitstoot veel hoger ligt dan eerder gedacht, kunnen de gemaakte milieuberekeningen de prullenbak in”, zegt Sarolea. “Het hogere debiet betekent ook dat de REC bijvoorbeeld meer stikstof uitstoot. Dat kan de centrale juridische problemen bezorgen omdat de Waddenzee een Natura-2000-gebied is”, zegt hij.

Afvaloven Nee heeft afgelopen maart een rechtszaak tegen de verruiming van de vergunning verloren bij de rechtbank Noord-Nederland. Daarna heeft Omrin het document met de nieuwe, hogere uitstoot gepubliceerd. Afvaloven Nee gaat in hoger

beroep bij de Raad van State.

Omrin zegt dat het volgens de wet 20 procent van het debiet mag aftrekken, vanwege eventuele meetfouten. Maar in de wet is dit de maximale correctie. Bedrijven moeten rekenen met de werkelijke meetaf-

‘Al voor de bouw maakten we bezwaar tegen de relatief lage schoorsteen’

wijking. Die gaat ‘richting verwaarloosbaar’ als er bijvoorbeeld een gemiddelde wordt berekend over 16.000 metingen in een jaar, zei de Inspectie Leefomgeving en Transport. En dat is het geval bij Omrin. Daar wordt elk half uur gemeten en na een jaar wordt het gemiddelde genomen. De meetfout zal dus zeer klein zijn.

Wat gaat Omrin doen om de uitstoot in lijn te brengen met de ver-

gunning? Minder afval verbranden? “Dat zou een gevolg kunnen zijn. Of we moeten een hoger debiet aanvragen”, zegt een woordvoerder. De provincie Friesland en de omgevingsdienst zeggen dat ze de uitstoot over 2023 eerst definitief gaan vaststellen, en dan verder kijken.

Onvoldoende bescherming

Wetten, toezichthouders en bedrijven beschermen de gezondheid van omwonenden onvoldoende, zei de Onderzoeksraad voor Veiligheid twee jaar terug. Dat schaadt het vertrouwen van burgers, die zich gedwongen voelen om zelf deskundig te worden, aldus de raad.

De Stichting Afvaloven Nee bestaat inmiddels ruim vijftien jaar. “Al voor de bouw van de afvaloven maakten we bezwaar tegen de relatief lage schoorsteen van 44 meter”, zegt woordvoerder Hans Gillissen. “Volgens Omrin zou die hoogte prima zijn, maar regelmatig slaat de rookpluim tien meter naast de schoorsteen neer.”

“Zo is er van alles dat niet klopt”, gaat hij verder. “Volgens de politiek zou de centrale alleen voor afval uit

Friesland zijn, maar er rijden vrachtauto's uit heel Nederland deze kant op. De afvaloven stoot meer rookgassen uit dan de vergunning toestaat en de handhaving is miserabel. Dit alles schaadt ons vertrouwen. Het milieubelang staat niet voorop.”

‘De handhaving is miserabel. Dit alles schaadt ons vertrouwen.’

Door de aangepaste vergunning mag de REC van de provincie ook meer zoutzuur uitstoten, ondanks een negatief advies van de Inspectie Leefomgeving en Transport over deze verruiming van 60 procent.

Ook hiertegen gaat Afvaloven Nee in beroep. Advocaat Sarolea: “De industrie moet volgens Europese regels schoner gaan produceren. Maar in Harlingen gebeurt juist het omgekeerde”.

ADVERTENTIE

PERSOONLIJK
ADVIES

BELMAR
KEUKENS en BADKAMERS

Dordrecht T 078 616 48 08
www.belmar.nu

Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing

Omrin / Reststoffen Energie Centrale B.V.
t.a.v.
Postbus 1622
8901 BX LEEUWARDEN

Grou, 27 juli 2016

27 JULI 2016

Ons kenmerk : 2016-FUMO-0017406
Afdeling : Toezicht en Handhaving
Behandeld door :
Uw kenmerk :

Betreft : Afwijking rookgasdebiet, REC, Lange Lijnbaan 14 te Harlingen

Geachte

In de afgelopen periode heeft een toezichthouder van de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) een aantal gesprekken met u gevoerd over het rookgasdebiet van de Reststoffen Energie Centrale B.V. (REC), gelegen aan de Lange Lijnbaan 14 te Harlingen. Vervolgens zijn hierover op 22 juni 2016 afspraken gemaakt in het kader van de vergunningverlening en het toezicht op de naleving van de milieuwet- en -regelgeving. In deze brief informeren wij u over de afspraken.

Rookgasdebiet

In de aanvraag voor de luchtkwaliteitsberekeningen wordt een genormaliseerd droog rookgasdebiet gehanteerd van 177.000 Nm³/uur (droog en 11% O₂). Uit verschillende rapportages (Jaarrapportages luchtemissies REC Harlingen en parallelmetingen) blijkt dat het werkelijke naar droge genormaliseerde toestand omgerekende rookgasdebiet in 2014 en 2015 afwijkt van het in de aanvraag genoemde debiet. Het werkelijke gecorrigeerde debiet is vastgesteld op ongeveer 230.000 Nm³/uur, droog en 11% O₂). Metingen die in het kader van toezicht bij uw inrichting zijn uitgevoerd, bevestigen dit beeld. Het jaargemiddelde genormaliseerde naar droge omstandigheden omgerekende rookgasdebiet is daarmee circa 30% hoger dan gehanteerd in de aanvraag die deel uitmaakt van de vergunning. De REC is daarmee op dit punt in werking in afwijking van de vergunning. Dat is ook het geval indien rekening wordt gehouden met de meetonzekerheid.

De situatie is met u besproken en u heeft hierover contact opgenomen met Arcadis, opsteller van het luchtkwaliteitsrapport dat onderdeel uitmaakt van de vergunning. Na dit contact met Arcadis bent u tot een vergelijkbare conclusie gekomen. U geeft daarbij aan dat het ten opzichte van de vergunning verhoogde genormaliseerde rookgasdebiet geen nadelig milieueffect heeft. Wij zijn echter van mening dat dit zal moeten blijken uit een nieuwe aanvraag.

Het in werking zijn van de installatie met een hoger genormaliseerd rookgasdebiet (droog en 11% O₂) dan is aangevraagd, is een overtreding van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, sub 2 en 3 en artikel 2.3, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (de Wabo). Hierin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een inrichting in werking te hebben of de werking ervan

te wijzigen en dat het verboden is te handelen in strijd met een voorschrift van een omgevingsvergunning

De provincie Fryslân heeft de Landelijke Handhavingsstrategie (de LHS) vastgesteld. Doel van de LHS is bijdragen aan rechtsgelijkheid en een 'gelijk speelveld' voor normadressaten. In de LHS is een interventiematrix opgenomen. Met behulp van deze matrix kan worden bepaald welke maatregel passend is bij een overtreding. Leidend voor het bepalen van een maatregel zijn het gedrag van de overtreder en de (mogelijke) gevolgen van de overtreding.

Wij hebben er daarom voor gekozen om u te informeren over onze constatering en met u in overleg te gaan over de wijze waarop de feitelijke situatie in een vergunning kan worden geformaliseerd. In de volgende alinea gaan wij in op de maatregelen die u moet nemen.

Maatregelen

Om de tekortkomingen te beëindigen, moet u uiterlijk 31 december 2016 een ontvankelijke aanvraag hebben ingediend voor het veranderen van de omgevingsvergunning. In deze aanvraag moet het werkelijke genormaliseerde rookgasdebiet (droog, 11% O₂) in overeenstemming wordt gebracht met de uitgangspunten van deze nieuwe aanvraag. De aanvraag moet in ieder geval een naar de werkelijke situatie aangepast Luchtkwaliteitsonderzoek met verspreidingsberekening bevatten, waarmee inzichtelijk wordt gemaakt wat het effect is op de omgeving. In de aanvraag dient bovendien aangetoond te worden dat met het hogere genormaliseerde rookgasdebiet geldende luchtkwaliteitsnormen niet worden overschreden. De berekeningen moeten voldoen aan de huidige inzichten.

Nadat de uitkomsten van het aan de werkelijke situatie en actuele inzichten aangepaste luchtkwaliteitsonderzoek bekend zijn, zal de aanvraag in overleg met de vergunningverlener volgens de dan te bepalen juiste vergunningprocedure kunnen worden ingediend.

U kunt er ook voor kiezen uw bedrijfsvoering zo danig aan te passen, dat op 31 december 2016 wordt voldaan aan het op dit moment vergunde droge rookgasdebiet.

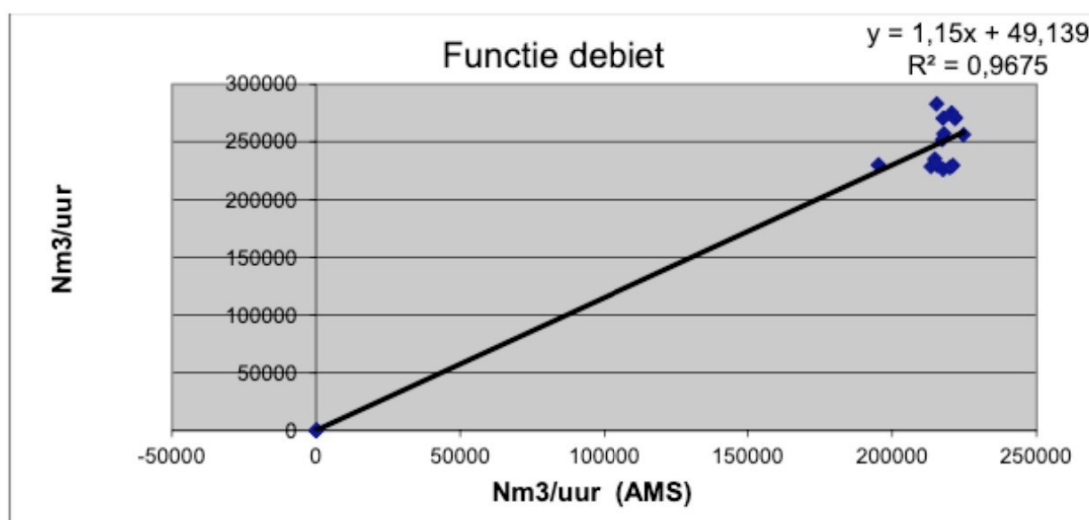
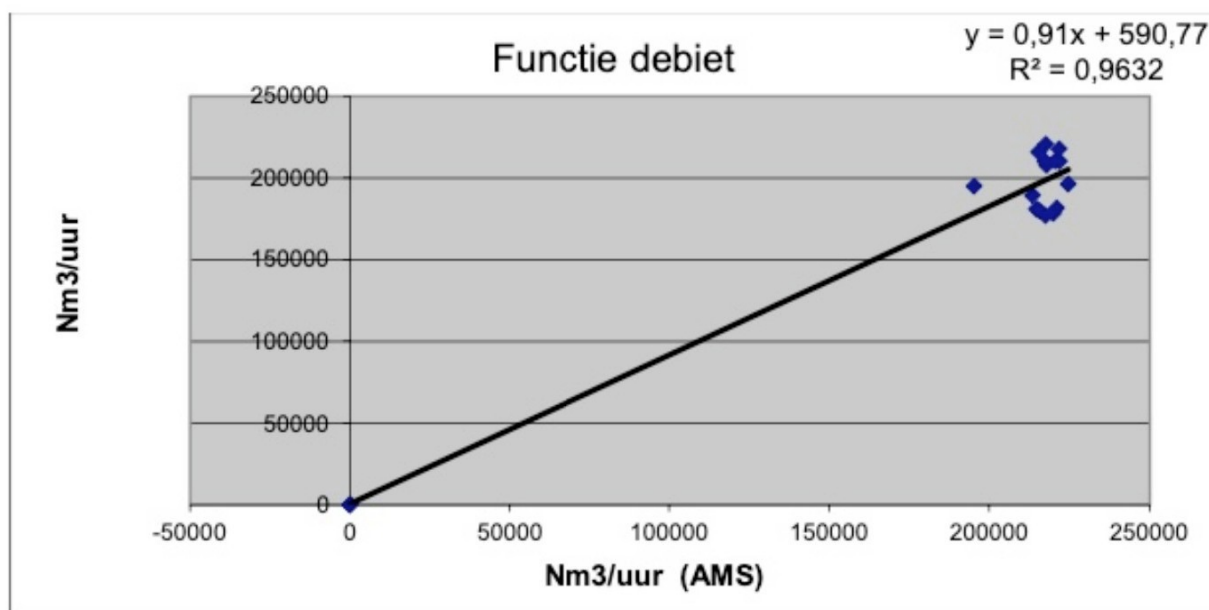
Na afloop van de gestelde termijnen zal een toezichthouder controleren of de tekortkomingen zijn beëindigd.

Nog vragen?

Voor vragen over vergunningverlening kunt u contact opnemen met van de
FUMO, bereikbaar op telefoonnummer oor eventuele vragen over en/of opmerkingen
op deze brief kunt u contact opnemen met van de FUMO, bereikbaar op
telefoonnummer

deputeerde Staten van de provincie Fryslân,

Adjunct-directeur

Jaargemiddelde uurdebiet 2023 zoals voorgesteld ttv zitting rechtbank 211061 m3/h

Datum/ tijdstip	Flow	Temp	PAbs	H2O	O2	O2	Flow jaargemiddelde (Nm3/h)	
	Int_PhysV	Int_PhysV	Int_PhysV	Int_PhysV	Halfuur norm Int_PhysV	Qal2	211061	m3/h
datum tijd						Qal2	Nm3/h	Dust Int_Phys ¹ mg/m3
01-01-2023 00:30	253320		156,47	996,75	16,42	8,59	8,54	235723
01-01-2023 01:00	250191		155,43	997,06	16,45	8,58	8,53	232844
01-01-2023 01:30	250433		155,73	997,27	16,82	8,67	8,62	233069
01-01-2023 02:00	249569		155,64	997,55	16,96	8,59	8,54	232266
01-01-2023 02:30	248750		154,92	998,05	16,32	8,62	8,57	231506
01-01-2023 03:00	240303		154,20	998,60	16,42	8,83	8,77	223667
01-01-2023 03:30	217182		151,68	998,49	15,05	9,64	9,58	202207
01-01-2023 04:00	226969		154,05	998,81	14,04	9,96	9,90	211291
01-01-2023 04:30	228291		154,55	999,22	13,70	9,98	9,92	228291

Jaargemiddelde uurdebiet 2023 zoals ná de zitting voorgesteld : 247810 Nm3/h

Datum/ tijdstip	Flow	Temp	PAbs	H2O	O2	O2	Flow jaargemiddelde (Nm3/h)	
	Int_PhysV	Int_PhysV	Int_PhysV	Int_PhysV	Halfuur norm Int_PhysV		247810	
datum tijd	Nm3/h (bij 11% O2)	°C	mbar	vol. %	vol. %	vol. %	Nm3/h (bij 11% O2)	
01-01-2023 00:30	253320		156,47	996,75	16,42	8,59	8,54	253320
01-01-2023 01:00	250191		155,43	997,06	16,45	8,58	8,53	250191
01-01-2023 01:30	250433		155,73	997,27	16,82	8,67	8,62	250433
01-01-2023 02:00	249569		155,64	997,55	16,96	8,59	8,54	249569
01-01-2023 02:30	248750		154,92	998,05	16,32	8,62	8,57	248750
01-01-2023 03:00	240303		154,20	998,60	16,42	8,83	8,77	240303

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen